

הכנסת העשרים וארבע

יוזמים: חברי הכנסת אורלי לוי אבקסיס
יואב קיש
גלית דיסטל אטבריאן
אמיר אוחנה

פ/24/2013

הצעת חוק אסדרת שוק הקנאביס בישראל, התשפ"א-2021

1. מטרת חוק זה הינה להסדיר את הגידול, היבוא, היצוא, העיבוד, השיווק, הענישה, האכיפה והשימוש של צריכת הקנאביס במדינת ישראל.

פרק ב': פרשנות

2. הגדרות בחוק זה –

"בית אריזה מורשה" – מקום המחזיק בהיתר על פי חוק זה בו הקנאביס מעובד, מיובש ונארז באריזות סגורות;

"בני נוער" – צעירים מתחת לגיל 21;

"זני קנאביס תעשייתי" – זרעי זנים אשר הוכרו על ידי המנהל החקלאי, או על פי תקינה אחרת בארה"ב, קנדה, סין, האיחוד האירופאי או אחת ממדינותיו, כזרעים אשר מבחינה מדעית, במידה ויגדל בשדה פתוח צפוי ששיעור ה-THC בפרח של הצמח אשר ייצא מאותו הזרע יהא נמוך מ-0.3%;

"חנות ממכר ייעודית" – עסק המחזיק בהיתר על פי חוק זה המוכר או מציע למכירה קנאביס;

"יבואן מורשה" – מי שקיבל רישיון לייבוא קנאביס לפי הוראות חוק זה;

"מגדל מורשה" – מי שקיבל היתר לגידול קנאביס לפי הוראות חוק זה;

"מטלטל קנאביס מורשה" – חברת אבטחה או רכב המאובטח על ידה, העוסקים בהובלה ושינוע של הקנאביס;

"מכירה" – מסירה לאחר בתמורה כספית ישירה עבור המוצר;

"המנהל החקלאי" – המנהל הכללי של משרד החקלאות ופיתוח הכפר או מי שהוא הסמיך לעניין זה;

"המנהל הרפואי" – המנהל הכללי של משרד הבריאות או מי שהוא הסמיך לעניין זה;

"מפעל מורשה" – מקום המחזיק בהיתר על פי חוק זה בו מעבדים קנאביס, או משלבים אותו למטרת מכירה עם מוצרים נוספים לכדי מוצר שאינו הפרח היבש;

"הפקודה" – פקודת הסמים המסוכנים;

"הרשות" – הרשות הלאומית למלחמה באלימות, סמים ואלכוהול;

"קנאביס" – כל צמח מסוג קנאביס (Cannabis) וכל חלק ממנו, למעט קנאביס תעשייתי וקנאביס רפואי כהגדרתם בחוק זה;

"קנאביס רפואי" – קנאביס אשר מיוצר בהתאם לסטנדרטים רפואיים שקבע המנהל הרפואי;

"קנאביס תעשייתי" – כל חלק או תוצר מצמח הקנאביס אשר שיעור ה-THC בו נמוך מ-0.3% וכמו כן זרעי זני קנאביס תעשייתי, הצמח הגדל מזני קנאביס תעשייתי וכל תוצר מצמח זה;

"תעודת יושר" – אישור ממשטרת ישראל המעיד על היעדר רישום פלילי;

פרק ג': פעולות בקנאביס במוצרי

3. פעולות אסורות בקנאביס (א) אדם לא יגדל, יבא, יחזיק, ימכור סיטונאית או קמעונאית או יטלטל קנאביס, אלא בהתאם לרישיון או היתר לפי חוק זה.

(ב) מי שאין לו רישיון או היתר כאמור לפי חוק זה והוא מבצע אחת הפעולות המפורטות להלן, דינו – מאסר שנתיים או קנס בסכום הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977:

(1) מגדל קנאביס בהיקף שגדול משני שתילים;

(2) מכניס קנאביס מחוץ לגבולות מדינת ישראל לתוך גבולות המדינה, בכל דרך;

(3) מוציא קנאביס אל מחוץ לגבולות מדינת ישראל מתוך גבולותיה, בכל דרך;

(4) אורז או מעבד קנאביס;

(5) מוכר או מציע קנאביס למכירה לציבור או מחזיק קנאביס למטרות אלה;

(6) מטלטל מעל ל-25 גרם קנאביס.

(ג) משדל בני נוער להשתמש בקנאביס או מי שמוכר קנאביס לבני נוער דינו – מאסר ארבע שנים

פרק ד': גידול קנאביס

4. כללי גידול קנאביס המנהל החקלאי רשאי לקבוע כללים לגידול קנאביס, העוסקים במניעת שאריות חומרי הדברה בקנאביס וכן לקבוע דרכי הבטחת העמידה בכללים אלה (להלן: "כללי הגידול"); עד לקביעת כללי גידול כאמור לעניין חומרי הדברה, יעמוד המגדל בהוראות שימוש בחומרי הדברה וחומרים רעילים המפורסמים על ידי המשרד להגנת הסביבה ומשרד החקלאות.

5. תנאים לקבלת היתר לגידול היתר לגידול קנאביס, בין בשטח פתוח ובין בדרך אחרת, יינתן על ידי המנהל החקלאי למבקש, בהתקיים התנאים הבאים:

(1) המצאת תעודת יושר של המבקש; היה המבקש תאגיד – תומצא תעודה כאמור ביחס לכל אחד מבעלי התאגיד אשר בבעלותו מעל ל-5% ממניות התאגיד;

(2) מיקום שדה הגידול ידווח מראש ויהיה בשטח חקלאי;

(3) השדה יהיה מגודר בגדרות אטומות בגובה של 2.5 מטר;

(4) השטח יאובטח על ידי חברת אבטחה;

(5) שטח השדה יתועד בכל שעות היממה באמצעות מערך וידאו שהצילומים בו ישמרו לתקופה של לפחות שלושה חודשים;

(6) התחייבות המבקש לעמידה בכללי הגידול.

6. חובת דיווח ומסירת תיעוד על פריצה לשדה גידול זיהו המגדל המורשה או חברת האבטחה פריצה לשדה הגידול או גניבה של קנאביס, ידווחו על כך מיידיית למשטרת ישראל, ויספקו לה את התיעוד המצולם שברשותם.

7. קנאביס שגודל שלא בהתאם לכללי הגידול מוצא המנהל החקלאי כי קנאביס גודל שלא בהתאם לכללי הגידול והדבר מהווה סכנה לבריאות הציבור – יהא רשאי להורות על החרמה או השמדת התוצרת, ביטול היתר הגידול או קנס, הכל בהתאם לשיקול דעתו ובהתאם לכללי הגידול, שנקבעו לפי הוראות סעיף 4; המנהל החקלאי יהא רשאי לקבוע כללים להבטחת השמדת התוצרת.

8. העברת ומכירת קנאביס על ידי המגדל מוגדל מורשה יעביר או ימכור קנאביס אך ורק באמצעות מטלטל קנאביס מורשה לבית אריזה מורשה או מפעל מורשה בלבד.

9. מוגדל מורשה יהא רשאי לייבא זרעי קנאביס בעצמו או באמצעות אחרים. היתר למגדל מורשה לייבא קנאביס

פרק ה': יבוא קנאביס

11. כללי יבוא קנאביס המנהל החקלאי רשאי לקבוע כללים לייבוא קנאביס לישראל העוסקים במניעת שאריות חומרי הדברה בקנאביס וכן לקבוע דרכי הבטחת העמידה בכללים (להלן – כללי היבוא); קנאביס שאושר על פי תקן למניעת שאריות חומרי הדברה בקנאביס של ארצות הברית או אחת ממדינותיה, קנדה, האיחוד האירופאי או אחת ממדינותיו, יראו בו כעומד בכללי היבוא.

12. תנאים לרישיון יבוא
רישיון לייבוא קנאביס יינתן על ידי המנהל החקלאי בתנאי שיוכח כי הקנאביס המיובא עומד בכללי היבוא וכן תומצא תעודת יושר של המבקש; היה המבקש תאגיד – תומצא תעודה כאמור ביחס לכל אחד מבעלי התאגיד אשר בבעלותו מעל ל-5% ממניות התאגיד.

13. חובת הצגת רישיון יבוא לשחרור קנאביס ממכס
רשויות המכס לא ישחררו קנאביס שיובא לישראל, אלא אם כן קיבלו לידם רישיון יבוא מטעם המנהל החקלאי.

14. החרמת קנאביס שיובא ללא רישיון יבוא
לא הוצג רישיון יבוא לרשויות המכס בתוך 14 ימים מכניסת הקנאביס לנמל – הקנאביס יוחרם ויועבר להשמדה; המנהל החקלאי יאה רשאי לקבוע כללים להבטחת השמדת הקנאביס כאמור.

15. העברת או מכירת קנאביס על ידי יבואן מורשה
יבואן מורשה יעביר או ימכור קנאביס אך ורק לבית אריזה מורשה, למפעל מורשה או לחנות ממכר ייעודית; העברה או מכירה כאמור תיעשה באמצעות מטלטל קנאביס מורשה בלבד.

פרק ו': בית אריזה לקנאביס

16. כללי בתי אריזה
המנהל החקלאי רשאי לקבוע כללים לאריזת קנאביס העוסקים במניעת שאריות חומרי הדברה בקנאביס, ובמניעת נזקים בריאותיים ולקבוע דרכי הבטחת העמידה בכללים (להלן – כללי בתי אריזה); עד לקביעת כללי בית אריזה כאמור, בית האריזה יעמוד בהוראות שימוש בחומרי הדברה וחומרים רעילים המפורסמים על ידי המשרד להגנת הסביבה ומשרד החקלאות.

17. תנאים לקבלת בית אריזה
היתר לבית אריזה לקנאביס, יינתן על ידי המנהל החקלאי למבקש, בהתקיים התנאים הבאים:

(1) המצאת תעודת יושר של המבקש; היה המבקש תאגיד – תומצא תעודה כאמור ביחס לכל אחד מבעלי התאגיד אשר בבעלותו מעל ל-5% ממניות התאגיד;

(2) מיקום בית האריזה ידווח מראש ויהיה במבנה סגור בארבע קירות;

(3) שטח בית האריזה יאובטח על ידי חברת אבטחה;

(4) שטח בית האריזה יתועד בכל שעות היממה באמצעות מערך וידאו שהצילומים בו ישמרו לתקופה של לפחות שלושה חודשים;

(5) התחייבות המבקש לעמידה בכללי בתי האריזה.

18. חובת דיווח
זיהו בעל ההיתר לבית אריזה או חברת האבטחה פריצה לבית האריזה או גניבה של קנאביס, ידווחו על כך מיידית למשטרת ישראל, ויספקו לה את התיעוד המצולם שרשותם.

ומסירת תיעוד של

פריצה לבית

אריזה

19. תוצרת של בית אריזה שחרג מכללי בתי האריזה
מצא המנהל החקלאי כי בית האריזה המורשה חרג מהכללים באופן המהווה סכנה לבריאות הציבור – רשאי להורות על החרמה או השמדת התוצרת, ביטול היתר בית האריזה או קנס, הכל בהתאם לשיקול דעתו ובהתאם לכללי בתי האריזה; המנהל החקלאי יהא רשאי לקבוע כללים להבטחת השמדת התוצרת.

20. קבלת קנאביס לבית אריזה מורשה
בית האריזה המורשה יקבל קנאביס ממגדל מורשה או יבואן מורשה בלבד, באמצעות מטלטל קנאביס מורשה.

21. איסור עירוב חומרים נוספים במוצרי קנאביס
בית אריזה מורשה רשאי לייצר אך ורק מוצרים המורכבים מקנאביס בלבד ללא חומרים נוספים.

22. מכירת או העברת קנאביס מבית אריזה מורשה
בית אריזה מורשה יעביר או ימכור מוצריו באמצעות מטלטל קנאביס מורשה בלבד, למפעל מורשה או לחנות ממכר ייעודית; ככל שלבית האריזה רישיון ייצוא על פי כל דין – יהא רשאי לייצא קנאביס על פיו.

פרק ז': מפעל קנאביס

23. כללי המפעלים
בלי לגרוע מהוראות כל דין, המנהל הבריאותי רשאי לקבוע כללים להקמת מפעל לקנאביס, העוסקים במניעת שאריות חומרי הדברה בקנאביס, מניעת נזקים בריאותיים, המידע שיש לציין על אריזות תוצרי המפעל טרם שיווקם לחנות ממכר ייעודית ולקבוע את דרכי הבטחת העמידה בכללים (להלן – כללי המפעלים); עד לקביעת כללים כאמור, יעמדו המפעלים בהוראות משרד הבריאות לעניין מוצרי מזון או תוספי תזונה, לפי העניין.

24. תנאים לקבלת היתר מפעל לקנאביס
היתר מפעל לקנאביס, יינתן במסגרת רישוי עסקים ברשות המקומית הרלוונטית וכן בהתקיים התנאים הבאים:

(1) המצאת תעודת יושר של המבקש; היה המבקש תאגיד – תומצא תעודה כאמור ביחס לכל אחד מבעלי התאגיד אשר בבעלותו מעל ל-5% ממניות התאגיד;

(2) שטח המפעל יאובטח על ידי חברת אבטחה;

- (3) שטח המפעל יתועד בכל שעות היממה באמצעות מערך וידאו שהצילומים בו ישמרו לתקופה של לפחות שלושה חודשים;
- (4) התחייבות המבקש לעמידה בכללי המפעלים.

25. חובת דיווח ומסירת תיעוד על פריצה למפעל
זיהו בעל ההיתר למפעל המורשה או חברת האבטחה פריצה למפעל או גניבה של קנאביס, ידווחו על כך מיידית למשטרת ישראל, ויספקו להם את התיעוד המצולם שברשותם.
26. תוצרת של מפעל שחרג מכללי המפעלים
מצא המנהל הבריאותי כי המפעל המורשה חרג מהכללים באופן המהווה סכנה לבריאות הציבור – רשאי הוא להורות על החרמה או השמדת התוצרת, ביטול היתר המפעל או קנס, הכל בהתאם לשיקול דעתו ובהתאם לכללי המפעלים; המנהל החקלאי רשאי לקבוע כללים להבטחת השמדת התוצרת כאמור.
27. קבלת קנאביס למפעל מורשה
המפעל המורשה יקבל תוצרת באמצעות מטלטל קנאביס מורשה בלבד, מבית אריזה מורשה או יבואן מורשה.
28. העברת או מכירת קנאביס ממפעל מורשה
המפעל המורשה יעביר או ימכור את מוצריו באמצעות מטלטל קנאביס מורשה בלבד, לחנות ממכר ייעודית; היה למפעל רישיון ייצוא על פי כל דין –רשאי הוא לייצא על פיו.

פרק ח': חנות ממכר ייעודית

29. חובת קבלת רישיון עסק לחנות ממכר ייעודית
קנאביס לא יימכר לצרכן אלא בחנות ממכר ייעודית שקיבלה רישיון עסק לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968; בקשה כאמור תוגש בכתב ותאושר בהתאם לכללים או הוראות חוק עזר עירוני שיאושר במועצת הרשות.
30. תנאים לקבלת רישיון עסק לחנות ממכר ייעודית
נוסף לכל תנאי שתקבע רשות מקומית, רישיון עסק לחנות ממכר ייעודית יינתן בהתקיים התנאים הבאים:

- (1) המצאת תעודת יושר והוכחת אזרחות ישראלית של המבקש; היה המבקש תאגיד – תומצא תעודה כאמור ביחס לכל אחד מבעלי התאגיד אשר בבעלותו מעל ל-5% ממניות התאגיד;
- (2) חנות הממכר הייעודית תאובטח על ידי מאבטח;
- (3) שטח חנות הממכר הייעודית יתועד בכל שעות היממה באמצעות מערך וידאו שהצילומים בו ישמרו לתקופה של לפחות שלושה חודשים;

(4) המוכרים בחנות יהיו מעל גיל עשרים ואחת ובעלי תעודת יושר.

(5) אישור על בדיקה פסיכולוגית של המבקש והיעדר רישום פלילי של המבקש;

(6) החנות אינה ממוקמת ברדיוס הנמוך מ-2 קילומטר ממוסדות חינוך, ממוסדות המיועדים לילדים ובני נוער בסיכון, ומרכזי פנאי לבני נוער וילדים לשעות אחר הצהריים, בכללם תנועות נוער.

31. סמכות לביטול רישיון עסק
מצא מפקד המחוז כי חנות ממכר ייעודית לא עומדת בהוראות סעיף 29 רשאי הוא להורות על ביטול רישיון העסק בהתאם לשיקול דעתו.
32. איסור העברת רישיון
רישיון לחנות ממכר ייעודית, לרבות כל זכות מהזכויות האמורות בו, הוא אישי ואינו ניתן להעברה, לשעבוד או לעיקול; כל שינוי בעלות בתאגיד שקיבל רישיון לחנות ממכר יידווח לרשות המקומית, ויהיה מחויב בעמידה בהוראות סעיף 29.
33. קבלת קנאביס לחנות ממכר ייעודית
קנאביס המוצע למכירה בחנות ממכר ייעודית יתקבל באמצעות מטלטל קנאביס מורשה, מבית אריזה מורשה, מפעל מורשה או יבואן מורשה בלבד.
34. איסור מכירת קנאביס מתחת לגיל 21
חנות ממכר ייעודית לא תכניס לתחום החנות אדם שטרם מלאו לו 21 שנים, ולא תמכור קנאביס לאדם כאמור.
35. חובת בדיקת גיל הקונה
כל מכירה של קנאביס תבוצע בכפוף לבדיקת הגיל של הקונה באמצעות תעודת זהות, רישיון נהיגה או דרכון ותבוצע בכרטיס אשראי או באפליקציה בלבד התואמים את מספר הזהות של הרוכש.
36. הגבלת כמות הקנאביס המותרת למכירה
חנות ממכר ייעודית לא תמכור לאדם קנאביס בכמות העולה על 20 גרם.
37. הגבלת שעות מכירה
חנות ממכר ייעודית תמכור קנאביס עד השעה 23:00.
38. הכשרה ותנאי סף למוכרים
מוכר בחנות ממכר ייעודית יעבור קורס הכשרה ויחתום על טופס מחוייבות לסטנדרטיים מקצועיים כפי שיקבע השר בתקנות.

פרק ט': שימוש והחזקת קנאביס – הגבלות ואיסורים

39. איסור החזקת קנאביס בכמות העולה על 25 גרם
אדם שמלאו לו עשרים ואחת שנים רשאי להחזיק ולהשתמש בקנאביס לצריכה עצמית בכמות שלא תעלה על 25 גרם, ולרכוש קנאביס כאמור בכמות שלא תעלה על 20 גרם מנקודת מכירה ייעודית, והכל למעט אם הוא בעל תפקיד בטחוני או תפקיד אחר שקבע השר בתקנות; השר רשאי לקבוע הוראות שיחולו לגבי בעלי תפקידים כאמור.

40. שימוש בקנאביס ביחידות ביטחוניות
שר הממונה על יחידה ביטחונית יקבע הוראות לעניין שימוש בקנאביס ביחידות תחת אחריותו.

41. איסור שימוש בקנאביס בשטח ציבורי
השימוש בקנאביס יהיה אסור במקומות ציבוריים ויותר לשימוש בבתים פרטיים בלבד.

42. עונשין
אדם אשר העביר או מכר קנאביס לאדם שטרם מלאו לו עשרים ואחת שנים, דינו – עד ארבע שנות מאסר או קנס בסכום הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

פרק י': נהיגה תחת השפעת קנאביס

43. נהיגה בהשפעת קנאביס כנהיגה בשכרות
אדם שנוהג בכלי רכב מנועי, כאשר שיעור ה-THC בדם עולה על 7 נ"ג ל-1 מ"ג או אקווילנטי בנוזל גוף אחר או נשיפה, יראו אותו כשיכור כהגדרתו בסעיף 64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש].

פרק י"א: איסור פרסום

44. איסור פרסום
לא יפרסם אדם קנאביס, אלא לפי הוראות חוק זה.

45. תחולת חוק איסור פרסומת והגבלת השיווק של מוצרי טבק ועישון
הוראות חוק איסור פרסומת והגבלת השיווק של מוצרי טבק ועישון, התשמ"ג-1983, החלות לעניין טבק, יחולו, בשינויים המחויבים, על קנאביס.

46. חובת אזהרה לאיסור שימוש קטינים ונשים בהריון בקנאביס
בלי לגרוע מהוראות בחוק זה או בכל דין אחר, בכל פרסום של קנאביס ועל גבי אריזה של קנאביס תופיע, בין השאר, אזהרה על איסור שימוש על ידי קטינים ואזהרה לגבי שימוש על ידי נשים בהריון.

פרק י"ב: הבטחת מידע לצרכן

47. נתונים שיש לפרט על אריזת קנאביס
על אריזה של קנאביס לצריכה עצמית הנמכר בחנות ממכר ייעודית יופיע מידע מפורט אשר יכלול בין היתר את הנתונים הבאים:

- (1) זן הקנאביס;
  - (2) שיעורי ה-THC ו- CDB במוצר, בטווח סביר;
  - (3) כמויות חומר קנאביס במוצר;
  - (4) תאריך הייצור, השיווק ותוקף;
  - (5) תיעוד שרשרת הייצור – שם מגדל הקנאביס, בית אריזה מורשה, מפעל מורשה או יבואן מורשה;
  - (6) הפניה למידע על קנאביס באתר האינטרנט של משרד הבריאות;
  - (7) פירוט חומרי הדברה וחומרים רעילים נוספים שיקבע השר.
- שר הכלכלה רשאי לשנות, להוריד או להוסיף פרטים נוספים שיש לציין על גבי האריזה;

פרק י"ג: תיקון פקודת הסמים

48. תיקון התוספת הראשונה לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 –
- תיקון התוספת הראשונה לפקודת הסמים המסוכנים

- (1) ההגדרה "קנבוס – כל צמח מהסוג קנבוס (Cannabis) וכל חלק ממנו, לרבות שורשיו אך למעט שמן המופק מזרעיו" – תמחק;
- (2) בחלק א' סימן א', פריטים 1 ו-2 יימחקו.

49. תיקון התוספת השנייה לפקודת הסמים המסוכנים

- (1) הגדרות "קנבוס" ו-"שרף של קנבוס" – יימחקו;
- (2) הפריטים "קנבוס" ו-"שרף של קנבוס", יימחקו.

פרק י"ד: שונות

50. הרשות תפעל לתכלל את יישום הסדרת הקנאביס.
51. הרשות תחולת הוראות עיסוק בקנאביס על חנות ממכר ייעודית.
- הרשות תפעל לתכלל את יישום הסדרת הקנאביס.
51. הוראות סעיפים 25 עד 25ג לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, החלות לעניין עיסוק בקנבוס, יחולו בשינויים המחוייבים לעניין ממכר קנאביס בחנות ממכר ייעודית.

52. הוראות לפי חוק התכנון והבניה
 על אף הוראות לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, גובה גדר בשטח חקלאי לגידול קנאבוס, הפטורה מהיתר, לא יעלה על 2.5 מטרים.
53. מחיקת רישום פלילי בגין שימוש עצמי בסם הקנאבוס
 משטרת ישראל תמחק מהמרשם הפלילי המתנהל על פי חוק המרשם הפלילי ותקנות השבים, התשמ"א-1981 כל רישום פלילי בגין עבירת שימוש עצמי בסם הקנאבוס.
54. ביטול חוק הסמים המסוכנים (עבירת קנס מיוחדת – הוראת שעה), התשע"ח-2018 – בטל.
 המסוכנים (עבירת קנס מיוחדת – הוראת שעה)

פרק ט"ו: מניעת זליגה לבני נוער וילדים

55. תכניות מניעה
 משרד החינוך יפעיל תכניות מניעה במערכת החינוך שתכלול הענקת כלים להתמודדות עם סיטואציות המערבות חומרים משני תודעה, פיתוח כישורי חיים ותכניות הסברה להורים.
56. משרד הרווחה יפעיל מסגרות תמיכה לנוער בסיכון ולאוכלוסיות צעירות פגיעות
57. הרשות תפעיל, בעזרת הקרן הייעודית, תכנית הסברה לאומית ומקיפה, בכל השפות, אודות סוגי הקנאביס, השפעותיו והנזקים והסיכונים שעלולים להיגרם בעקבות השימוש.

פרק ט"ז: הקמת קרן ייעודית מכספי מיסוי הקנאביס

58. הקמת קרן הסברה ומניעת התמכרות
 תוקם קרן לאומית ברשות שתמומן ישירות מרווחי מיסוי מכירת הקנאביס; הקרן תהיה אחראית על הסברה, צמצום נזקי צריכת קנאביס, מניעת התמכרויות, מניעת זליגה לבני נוער ופתיחת מרכזים ייעודיים לטיפול בהתמכרות לבני נוער,

דברי הסבר

שוק הקנאביס בישראל אינו מוסדר, אף על פי ש-27% מכלל האזרחים הבגירים צורכים קנאביס. הצעת חוק זו באה להסדיר, הן מבחינה חוקתית והן מבחינה נורמטיבית, את השימוש בקנאביס, ולהפכו לחוקי תחת מגבלות ופיקוח מדינתי, כפי שקיים במדינות רבות. מוצע להגביל את השימוש כאמור לכמות שאינה עולה על 25 גרם לאנשים מעל גיל עשרים ואחת, למעט אנשים שמחזיקים בתפקיד ביטחוני שעבורם ייקבעו הוראות שונות. כמו כן, מוצע כי נהיגה תחת השפעת קנאביס תהיה אסורה. בנוסף לכך, הצעת החוק מאפשרת הקמת חנויות ייעודיות לממכר קנאביס לצריכה עצמית, בכפוף לרישיון ולפי תנאים שיקבע שר הבריאות, בכפוף לרישיון עסק מטעם הרשות המקומית, בכפוף לבחינה פסיכולוגית של המבקש וכן דרישה שהחנויות יהיו מרוחקות שני קילומטר ממוסדות חינוך וממוסדות המיועדים לילדים ובני נוער. מכירת קנאביס בחנויות ייעודיות תוגבל לכמות של 20 גרם בכל מכירה. כמו כן, מוצע כי לא יהיה ניתן לגדל קנאביס בגידול פרטי בבית, וזאת בגלל הקושי העצום באכיפה ובמניעת הזליגה לבני נוער.

מוצע לקבוע הוראות לעניין הגבלת פרסומת, אזהרות על גבי האריזה ומניעת שיווק לקטינים. בשנים האחרונות נרשמה עלייה במספר בני הנוער בגילאים 12-17 המשתמשים בקנאביס. מסקר שנערך בישראל בשנת 2017 נמצא כי אצל בני הנוער בישראל מזנק אחוז המשתמשים מ-8.8% ב-2014 ל-16.5%. בקרב הנוער העולה אחוז המשתמשים בסמים מסוג קנאביס, חשיש ומריחואנה גבוה פי שניים מנוער ותיק. מנגד, בחלק מהמדינות שבוצעה בהן הסדרה של שוק הקנאביס והפיכת הענף

לחוקי, הדבר לא הוביל לעלייה בשימוש בקרב בני נוער – אלא דווקא להפך. נתונים חדשים מסקר NSDUH ('הסקר הלאומי על סמים ובריאות'), שנערך על ידי ארגון SAMHSA ('המנהל לבריאות הציבור ושימוש בסמים') במימון של הממשל הפדרלי בארה"ב, מראה כי במרבית המדינות שאישרו לגליזציה נרשמה ירידה בשימוש בקנאביס בקרב בני ובנות גילאי 12 עד 17. אם כן, המפתח להסדרה נכונה של הקנאביס טמון בהתוויית מדיניות סדורה למניעת הזליגה של השימוש לבני נוער - חינוך, תכניות הסברה ומניעה ומדיניות אכיפה הינם מרכיב קריטי בהסדרה. יש לקבוע מדיניות סמים חדשה, שתנסח במונחים של בעיה רפואית-חברתית ותקדם גישה טיפולית בריאותית כלפי צרכני הסמים, ולא גישה אכיפתית. יש לקבוע שמערכת החינוך תקבע מדיניות חינוכית באשר לשימוש בעייתי בסם הקנאביס בקרב בני נוער, תפעיל תוכניות מניעה לנוער בקבוצות סיכון ותקבע מסגרת לפיתוח כישורי חיים של בני נוער משתמשים ולהפחתת נזקי השימוש בעזרת הרשות המתכללת.

מוצע להחמיר את הענישה והאכיפה על מכירה מתחת לגיל 21; החמרת הענישה על סוחרים לא-חוקיים; צמצום מרחבי הצריכה (הנתון המכריע ביותר בנוגע להגברת השימוש בקנאביס והזליגה לנוער וילדים הינו הזמינות והנגישות לעישון); פיתוח תכניות מניעה במערכת החינוך, תכניות הסברה להורים, פיתוח כישורי חיים; הרחבת מסגרות תמיכה לנוער בסיכון ולאוכלוסיות צעירות פגיעות.

הרשות למאבק באלומות, סמים ואלכוהול תהיה הגוף הממשלתי שיתכלל את הסדרת הקנאביס, היא פועלת מתוקף החוק והינה הגורם הממשלתי האמון על טיפול בתופעת השיכרות והסמים. בין היתר הרשות תעסוק בבניית תכניות טיפול ושיקום, הבניית והשלמת רצף המענים הנדרשים: בניית תשתית של רצף שירותים ומענים מקצועיים ברמה היישובית, מחוזית וארצית, בניית מערך טיפול ארצי הנותן מענה ממוקד, מותאם ומקצועי לאנשים על רצף השימוש בקנאביס.

כמו כן הרשות תהיה אחראית לפיתוח והכשרת כח אדם, בניית מערך הכשרה לעובדים סוציאליים לאיתור, זיהוי וטיפול ובניית מערך הכשרה לרופאים וצוותי חדרי מיון לאיתור, זיהוי וגיוס לטיפול. בנוסף לכך, הרשות תבנה בניית כלי אבחון לשימוש בעייתי בקנאביס, בניית מערך וועדה מקצועית לבחינת המענה המתאים ומותאם למטופל עם בעיית קנאביס, ובניית ערכות לרופאי משפחה וילדים לזיהוי והפנייה לטיפול.

הסדרת צריכת הקנאביס תוביל להגדלת הקופה הציבורית באמצעות מיסוי, זאת כיוון שעד היום הצריכה נעשתה באופן בלתי לגאלי והכספים שהועברו בשוק הקנאביס לא מוסו. כספי המיסוי הייעודי יועברו אוטומטית לקרן ייעודית שתוקם ומטרתה להשקיע את הכסף ביעדים חברתיים, בעיקר במניעת התמכרויות וטיפול במכורים. הקרן ייעודית תנוהל על ידי הרשות המכללת ותשמש כמנוף לקידום החברה ולהגברת חוסנה, שכן רפורמה בסדר גודל כזה חייבת לבוא לידי ביטוי בחיזוק החברה הישראלית. נתונים מן העולם מראים כי החלת מדיניות ששמה דגש על פיתוח תכניות טיפול וגמילה, מביאה להפחתה משמעותית בהיקף השימוש בסמים. הקרן תעזור ליישם אסטרטגיה ברורה שמטרתה היא "מזעור נזקים" ("Harm Minimization"), כלומר להפחית ככל האפשר את הנזקים הבריאותיים, החברתיים והכלכליים מסמים באמצעות מסגרת "מזעור הנזקים". מסגרת זו כוללת שלושה יעדים: ירידה בביקוש על ידי עידוד ההרתעה משימוש מוגבר, תמיכה משמעותית בגמילה ושיקום בקרב אוכלוסיות מוחלשות ואוכלוסיות בסיכון והפחתת נזקי השימוש בסמים למשתמשים, משפחותיהם ולחברה.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושתיים על ידי חברת הכנסת תמר זנדברג (29/22/פ), על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חבר הכנסת רם שפע (1267/23/פ), על ידי חבר הכנסת עידן רול (1443/23/פ) ועל ידי חברי הכנסת שרן מרים השכל ובעז טופורובסקי (2284/23/פ) ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת תמר זנדברג (43/24/פ), על ידי חברת הכנסת שרן מרים השכל (224/24/פ), על ידי חברת הכנסת יעל רון בן משה (253/24/פ) ועל ידי חבר הכנסת בעז טופורובסקי (918/24/פ).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ד באב התשפ"א (02.08.2021)